

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS
MĀJOKĻU UN VIDES
DEPARTAMENTS

GAISA KVALITĀTES MONITORINGA REZULTĀTI RĪGĀ 2025. GADĀ

Rīga, 2026

Saturs

1. Rīgas gaisa kvalitātes monitoringa staciju tīkls	3
1.1. Rīgas valstspilsētas pašvaldības gaisa kvalitātes monitorings.....	4
1.2. Valsts gaisa kvalitātes monitorings	7
1.3. Rīgas Brīvostas gaisa monitorings.....	9
2. Gaisa kvalitātes normatīvi	10
3. Gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti	10
3.1. Stacijas “Mīlgrāvis” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:	11
3.2. Stacija “Brīvības iela” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:	14
3.3. Stacijas “Pārdaugava” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:	17
3.4. Stacijas “Kronvalda bulvāris 4” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:	20
3.5. Stacijas “Valdemāra iela 65” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:.....	23
Secinājumi.....	26
Literatūras saraksts.....	27

1. Rīgas gaisa kvalitātes monitoringa staciju tīkls

Gaisa kvalitātes monitoringu Rīgā veic Rīgas valstspilsētas pašvaldība, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC), Rīgas Brīvostas pārvalde, kā arī atsevišķi uzņēmumi.

Jebkurš interesents var sekot līdzi gaisa kvalitātei pilsētā, jo dati no Rīgas valstspilsētas pašvaldības un LVĢMC monitoringa stacijām tiešsaistes režīmā ir publiski pieejami Rīgas valstspilsētas pašvaldības mājas lapā <https://gmsd.riga.lv/main.php> un LVĢMC mājas lapā <https://videscentrs.lvgmcc.lv/gaiss>.

Uzskatāmu un viegli saprotamu informāciju par gaisa piesārņojuma prognozi 3 dienām var iegūt izmantojot Rīga airTEXT <http://www.rigaairtext.lv/> sniegto informāciju. Rīga airTEXT ir bezmaksas serviss, kas informē sabiedrību par prognozēto gaisa kvalitāti, par tās pasliktināšanos, izmantojot īsziņas un e-pastus.

Rīgas valstspilsētas pašvaldība gaisa kvalitātes monitoringa nodrošināšanai izmanto trīs nepārtrauktas darbības DOAS tipa gaisa kvalitātes monitoringa stacijas:

- gaisa monitoringa stacija “Mīlgrāvis” Mīlgrāvja ielā 10 (turpmāk – Stacija “Mīlgrāvis”),
- gaisa monitoringa stacija “Brīvības iela” Brīvības ielā 73 (turpmāk – Stacija “Brīvības iela”),
- gaisa monitoringa stacija “Pārdaugava” Kantora - Amulas ielu krustojumā (turpmāk – Stacijas “Pārdaugava”).

Valsts gaisa monitoringa sistēmā ietilpst divas LVĢMC gaisa kvalitātes monitoringa stacijas, kuras nodrošina pilsētas fona un piesārņojošo vielu koncentrāciju mērījumus pilsētas centrā, transporta noslogotā ielā:

- gaisa monitoringa stacija Kronvalda bulvārī 4 (turpmāk – Stacija “Kronvalda bulvāris 4”),
- gaisa monitoringa stacija Kr. Valdemāra ielā 65 (turpmāk – Stacija “Kr. Valdemāra iela 65”).

Rīgas brīvostas teritorijā galvenie gaisa piesārņojuma riska avoti ir beramkravu un lejamkravu pārkraušana un beramkravu uzglabāšana atklātos laukumos, līdz ar to gaisa monitoringa stacijas daļiņu (putekļu) mērīšanai izvietotas Rīgas brīvostas robežās Krievu salā.

1.attēls. Gaisa kvalitātes monitoringa staciju tīkls

- Stacija “Pārdaugava”
- Stacija “Kronvalda bulvāris 4”
- Stacija “Brīvības iela”
- Stacija “Valdemāra iela 65”
- Stacija “Mīlgrāvis”

1.1. Rīgas valstspilsētas pašvaldības gaisa kvalitātes monitorings

➤ Stacija “Mīlgrāvis” atrodas tuvu pilsētas rūpnieciskajam rajonam, tādēļ var tikt uzskatīta par industriālā piesārņojuma mērstaciju. Mīlgrāvja iela un dzelzceļš atdala sabiedriskās, dzīvojamās mājas no Rīgas Brīvostas uzņēmumiem.

Monitorings tiek veikts teritorijai pretī degvielas uzpildes stacijai Circle-K “Mīlgrāvis” no veikala “MEGO”, t.i. gaisa kvalitātes monitoringa stacijas mērstars iet no veikala “MEGO” jumta līdz DUS paralēli Mīlgrāvja ielai.

2. attēls. Stacijas “Mīlgrāvis” gaisa kvalitātes monitoringa shēma

Stacija “Mīlgrāvis” mēra PM_{10} stundas un 24 stundu koncentrācijas, benzolu, p-ksilolu, ozonu, slāpekļa dioksīdu NO_2 , sēra dioksīdu, toluolu.

2. attēls. Stacija “Mīlgrāvis”

➤ **Stacijā “Brīvības iela”** tiek veikti gaisa kvalitātes novērojumi posmā no Ģertrūdes ielas līdz Bruņinieku ielai (DOAS metode ar atvērto gaismas staru), Brīvības iela ir viena no pilsētas galvenajām satiksmes maģistrālēm, kur notiek intensīva transporta kustība pa 4

joslām (divas katrā virzienā). Tas ir kanjona tipa ielas posms – augsta apbūve abās ielas pusēs tikai 3 - 4 m no ielas braucamās daļas. Brīvības ielu perpendikulāri šķērso otrs šaurāks kanjons – Stabu iela, ar vienvirziena satiksmi divās joslās. Savukārt ielas posmā no Bruņinieku līdz Stabu ielai uz ietves tieši zem gaismas stara ir automašīnām stāvvietas.

4. attēls. Stacija “Brīvības iela”

Nozīmīgākais NO_2 emisijas avots ir autotransports (līdz 60%), tāpēc lielākās NO_2 koncentrācijas veidojas pie intensīvāk noslogotajām ielām.

Stacija “Brīvības iela” mēra PM_{10} stundas un 24 stundu koncentrācijas, benzolu, p-ksilolu, ozonu, slāpekļa dioksīdu NO_2 , sēra dioksīdu, toluolu.

➤ **Stacija “Pārdaugava”** (pie Mārupītes mežaparka) veic gaisa kvalitātes mērījumus, lai iegūtu informāciju par gaisa kvalitāti privātmāju teritorijā Rīgā. Šobrīd tā ir vienīgā no valsts un pašvaldības monitoringa stacijām, kas veic gaisa kvalitātes mērījumus Pārdaugavā.

5. attēls. Stacija “Pārdaugava”

Stacija “Pārdaugava” mēra PM₁₀ un PM_{2.5} stundas un 24 stundu koncentrācijas, benzolu, p-ksilolu, ozonu, slāpekļa dioksīdu NO₂, sēra dioksīdu, toluolu.

Dati automātiski tiek vākti Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departamentā (turpmāk – Departaments), izmantojot mobilos sakarus. Mēriekārtu ražotājs ir Zviedrijas kompānija “OP SIS AB”: <https://www.opsis.se/en/Products/Monitoring-Methods/UV-DOAS-Technique>.

Tiešie nevalidētie dati, kas kalpo kā indikatīvs novērtējums gaisa piesārņojuma pakāpei monitoringa vietās, tiek pārrēķināti gaisa kvalitātes indeksā un diennakts griezumā, atjaunojoties ik stundu, redzami vietnē <http://gmsd.riga.lv/main.php>, kas pieejama Departamenta mājas lapā: <https://mvd.riga.lv/nozares/vides-parvalde/gaisa-kvalitate/gaisa-kvalitate-riga-sobrid/>

1.2. Valsts gaisa kvalitātes monitorings

➤ **Pilsētas fona Stacija “Kronvalda bulvāris 4”** (Pilsētas kanāla malā) mēra: SO₂, NO₂, NO_x, NO, O₃, benzolu, toluolu, etilbenzolu, m,p-ksilolu, o-ksilolu, daļiņas PM₁₀ un PM_{2.5}, savukārt daļiņās PM₁₀ mēra: Pb, Cd, Ni, As, benz(a)pirēnu un PAO_x.

6. attēls stacija “Kronvaldu bulvāris 4”

➤ **Autotransporta piesārņojuma avotu ietekmes Stacija “Kr. Valdemāra iela 65”** mēra: NO₂, NO_x, NO, O₃, benzolu, toluolu, etilbenzolu, m,p-ksilolu, o-ksilolu, CO un daļiņas PM₁₀, savukārt daļiņās PM₁₀ mēra: Pb, Cd, Ni, As, benz(a)pirēns un PAO_x.

7. attēls stacija “Valdemāra iela 65”

Abas stacijas monitorē gaisā vēl papildus vairākas vielas (skatīt <https://videscentrs.lv/gmc.lv/gaiss>

Dati tiek apkopoti gaisa kvalitātes pārskatos: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/gaisa-kvalitate> un atspoguļoti tiešsaistē: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/gaiss>.

1.3. Rīgas Brīvoostas gaisa monitorings

Rīgas brīvoostas pārvalde ir uzstādījusi 5 gaisa monitoringa stacijas no kurām trīs paredzētas gaistošo organisko savienojumu (smaku izraisītāju) mērīšanai un vēl divas cieto daļiņu PM₁₀ un PM_{2.5} koncentrācijas noteikšanai. Sakarā ar to, ka ģeopolitisku apstākļu ietekmē naftas produktu kravu plūsma caur Rīgas ostu faktiski ir apstājusies, gaistošo organisko savienojumu monitorings šobrīd nenotiek. Papildus stacionārajām monitoringa stacijām vēl vienā punktā pēc Rīgas brīvoostas pārvaldes pasūtījuma cieto daļiņu mērījumus veic specializēts uzņēmums ar savām iekārtām. Plašāka informācija par veiktajiem mērījumiem un to rezultātiem pieejama: <https://rop.lv/lv/vides-monitorings>.

Rīgas brīvoostas pārvalde ir uzstādījusi novērošanas kameras iepretim aktīvākajai akmeņogļu pārkraušanas vietai Rīgas ostā – Krievu salas beramkravu termināļiem, lai tiešsaistes režīmā ikviens interesents varētu sekot līdzi kraušanas procesiem un gaisa kvalitātei: <https://rop.lv/lv/tiessaistes-kameras>.

Uzņēmumi, kas darbojas ostas teritorijā, nodrošina gaisa kvalitātes monitoringu uz uzņēmuma teritorijas robežas dzīvojamās apbūves virzienā vai emisijas avotā. Uzņēmumi, kas pārkrauj beramkravas, nodrošina nepārtrauktu PM₁₀ un PM_{2.5} daļiņu monitoringu, savukārt uzņēmumi, kas pārkrauj naftas produktus, nodrošina nepārtrauktu benzola monitoringu.

2. Gaisa kvalitātes normatīvi

Gaisa kvalitātes normatīvi Latvijā ir saskaņoti ar Eiropas Savienības gaisa struktūrdirektīvu un tās apakšdirektīvām, kas atspoguļoti Ministru kabineta 2009. gada 3. oktobra noteikumos Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti”.

2024. gada 10. decembrī stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 23. oktobra Direktīva (ES) 2024/2881 par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai, kas paredz noteikt stingrākus gaisa kvalitātes normatīvus gandrīz visām gaisu piesārņojošajām vielām, kuri jāievēro sākot no 2030. gada 1. janvāra. Eiropas Savienības dalībvalstīm Direktīvas (ES) 2024/2881 prasības jāpārņem nacionālajā likumdošanā līdz 2026. gada 11. decembrim, bet atbilstība jānodrošina līdz 2030. gada 1. janvāra.

1. tabula

Gaisa kvalitātes normatīvi

Piesārņotājs	Vidējais periods	Latvija – spēkā esošās normas	ES Direktīva 2024/2881 (mērķis līdz 2030. gadam)
SO₂	1 stunda	350 µg/m ³ (≤ 24 pārsniegumi gadā)	350 µg/m ³ (≤ 3 pārsniegumi gadā)
	24 stundas	125 µg/m ³ (≤ 3 pārsniegumi gadā)	50 µg/m ³ (≤ 18 pārsniegumi gadā)
	Gada vidējā	20 µg/m ³	20 µg/m ³
NO₂	1 stunda	200 µg/m ³ (≤ 18 pārsniegumi gadā)	200 µg/m ³ (≤ 3 pārsniegumi gadā)
	24 stundas	–	50 µg/m ³ (≤ 18 pārsniegumi gadā)
	Gada vidējā	40 µg/m ³	20 µg/m ³
O₃	Diennakts maksimālā 8 st. vidējā	Netiek noteikta (tiek izmantots AOT40)	120 µg/m ³ (≤ 18 dienas, 3 gadu vidējais)
	Ilgttermiņa mērķis	–	100 µg/m ³ (≤ 3 dienas gadā)
CO	Maks. 8 st. vidējā	10 mg/m ³	10 mg/m ³
PM₁₀	24 stundas	50 µg/m ³ (≤ 35 pārsniegumi gadā)	45 µg/m ³ (≤ 18 pārsniegumi gadā)
	Gada vidējā	40 µg/m ³	20 µg/m ³
PM_{2.5}	24 stundas	Netiek noteikta	25 µg/m ³ (≤ 18 pārsniegumi gadā)
	Gada vidējā	20 µg/m ³ (vidējās ekspozīcijas rādītājs)*	10 µg/m ³
C₆H₆ (benzols)	Gada vidējā	5 µg/m ³	3,4 µg/m ³
C₇H₈ (toluols)	Nedēļas vidējā	0,26 mg/m ³ (orientējošā vērtība)	Nav noteikta kā atsevišķs robežlielums

*Gada robežlielums cilvēka veselības aizsardzībai, spēkā no 01.01.2020.

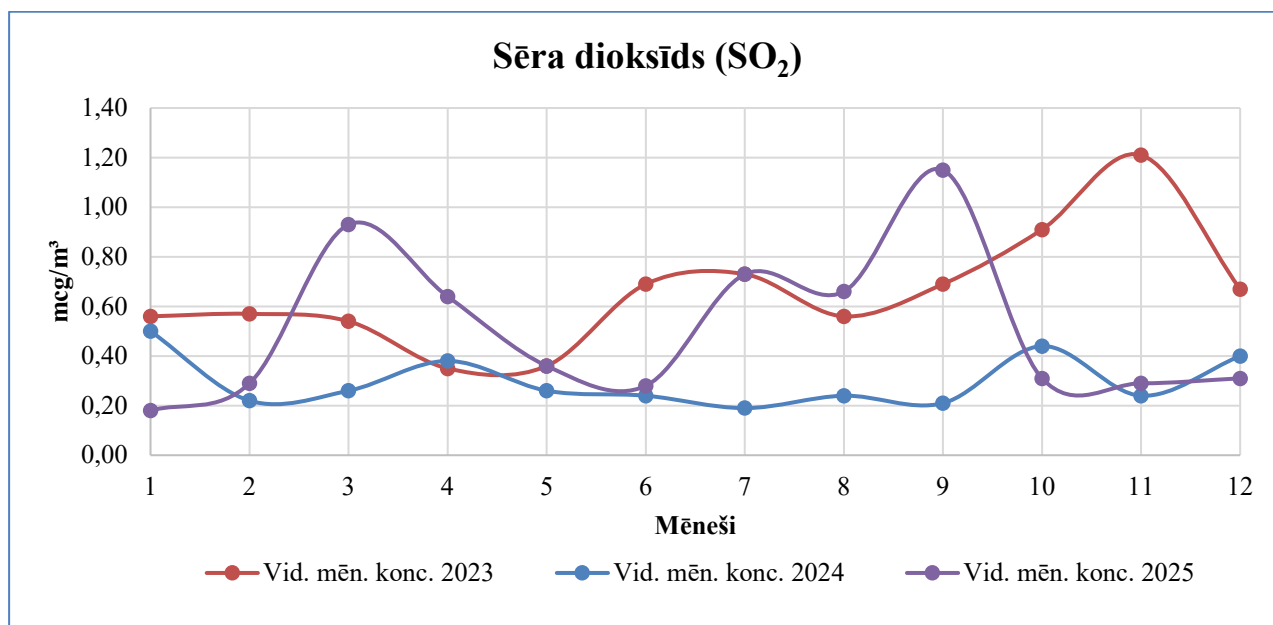
3. Gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti

2. tabula

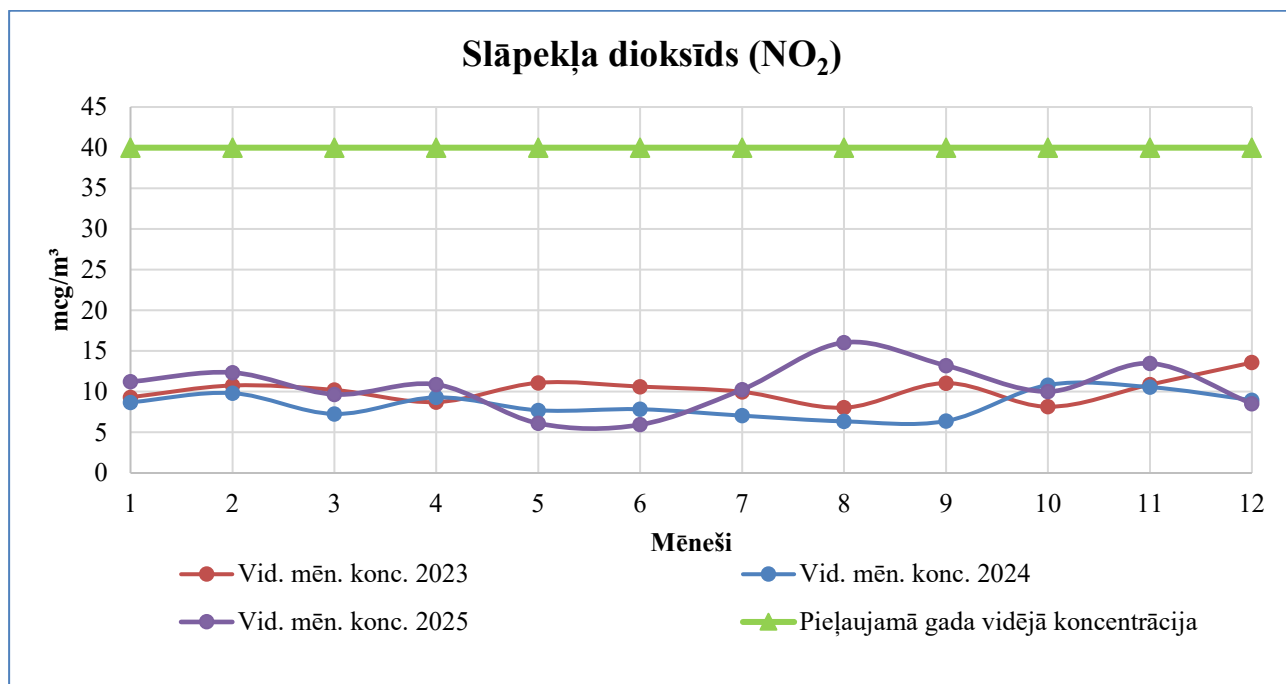
Piesārņojošo vielu gada vidējā koncentrācija mērījumu vietās

<i>Nr.</i>	<i>Stacija</i>	Piesārņotājvielu gada vidējās koncentrācijas, $\mu\text{g}/\text{m}^3$							
		<i>SO₂</i>	<i>NO₂</i>	<i>O₃</i>	<i>PM₁₀</i>	<i>PM_{2.5}</i>	<i>Benzols</i>	<i>Toluols</i>	<i>p-ksilols</i>
1.	Stacija "Mīlgrāvis"	0,51	10,64	43,44	13,03	-	0,54	5,19	4,49
2.	Stacija "Brīvības iela"	4,14	38,07	52,07	22,60	-	0,84	25,15	8,85
3.	Stacija "Kr. Valdemāra iela 65"	-	20,31	46,42	17,55	-	0,57	0,84	0,28
4.	Stacija "Kronvalda bulvāris 4"	0,80	16,80	44,50	16,15	8,81	-	-	-
5.	Stacija "Pārdaugava"	2,22	12,37	54,97	14,25	6,67	0,77	14,43	9,30

3.1. Stacijas “Mīlgrāvis” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:

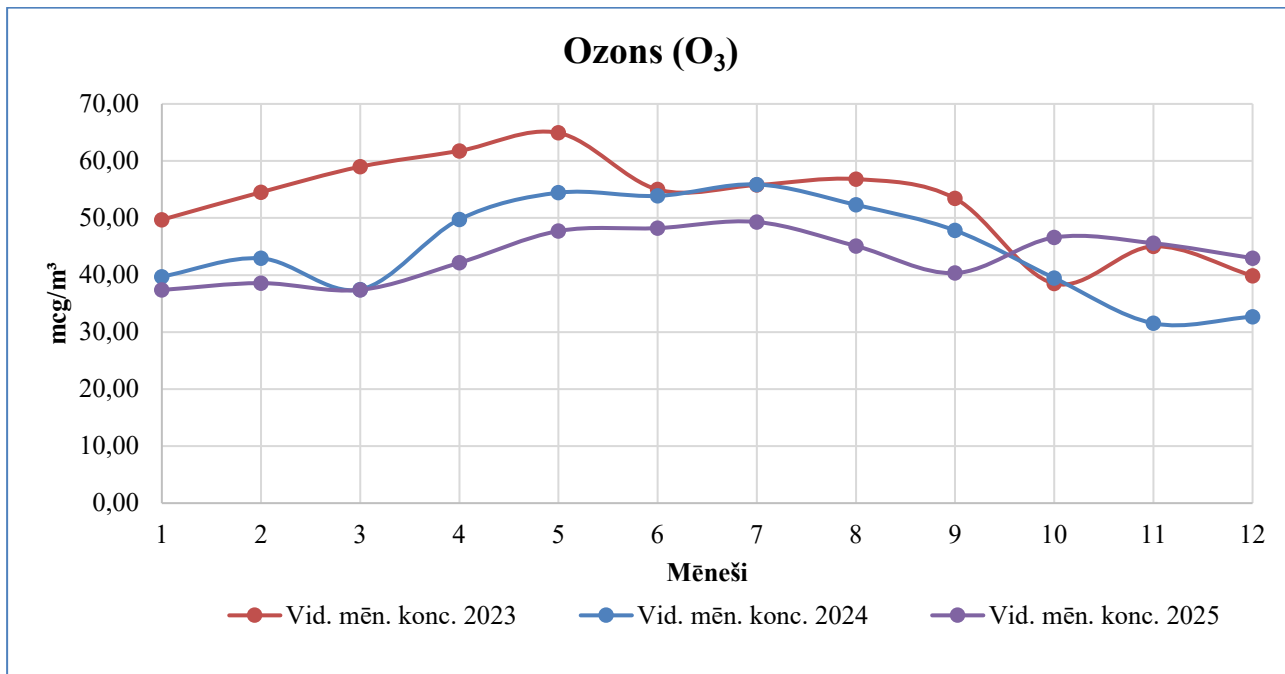
2025. gadā sēra dioksīda (SO₂) gada vidējā mēneša koncentrācija bija 0,51 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu novērots sēra dioksīda (SO₂) koncentrācijas pieaugums par 0,21 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, sēra dioksīda (SO₂) koncentrācija bija par 0,14 µg/m³ zemāka. Paaugstinātas sēra dioksīda (SO₂) vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā tika novērotas periodā no februāra līdz aprīlim, sasniedzot maksimālo sēra dioksīda (SO₂) vidējo mēneša koncentrāciju martā – 0,93 µg/m³. Otrs sēra dioksīda (SO₂) koncentrācijas pieauguma periods tika konstatēts no jūnija līdz oktobrim, ar augstāko sēra dioksīda (SO₂) vidējo mēneša koncentrāciju septembrī – 1,15 µg/m³.

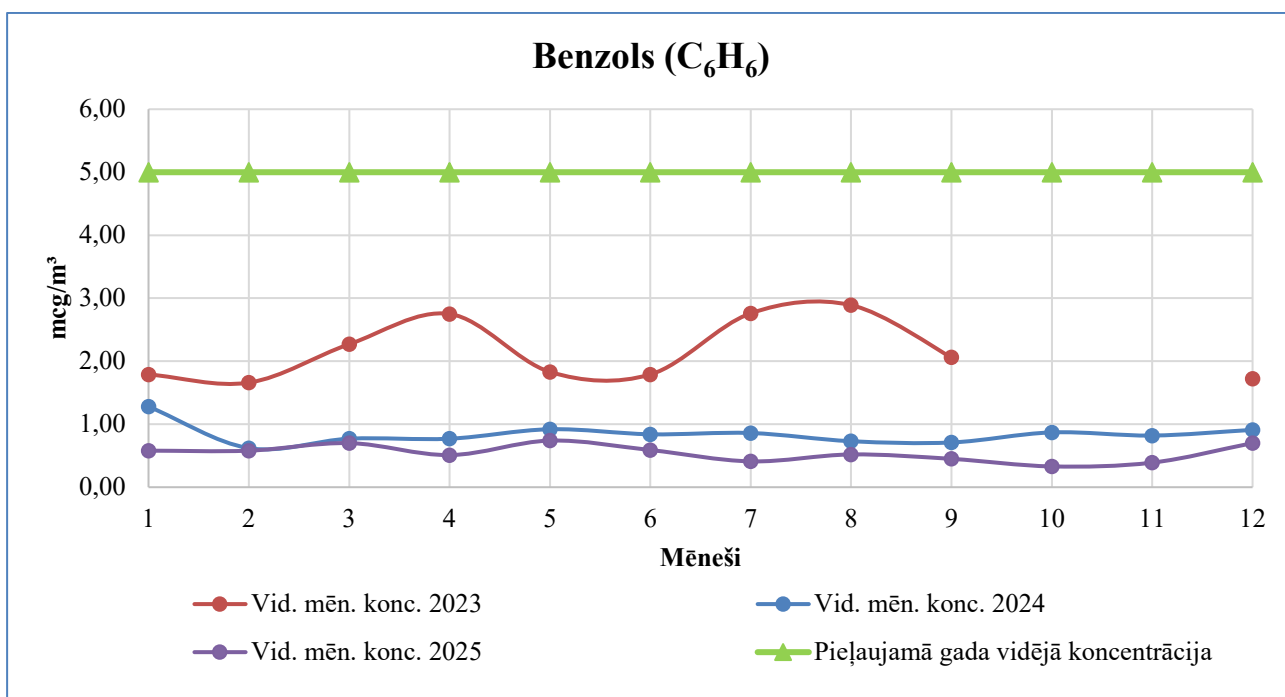
2025. gadā slāpekļa dioksīda (NO₂) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 10,64 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācijas

pieaugums par $2,24 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, slāpekļa dioksīda (NO_2) koncentrācija palielinājusies par $0,44 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

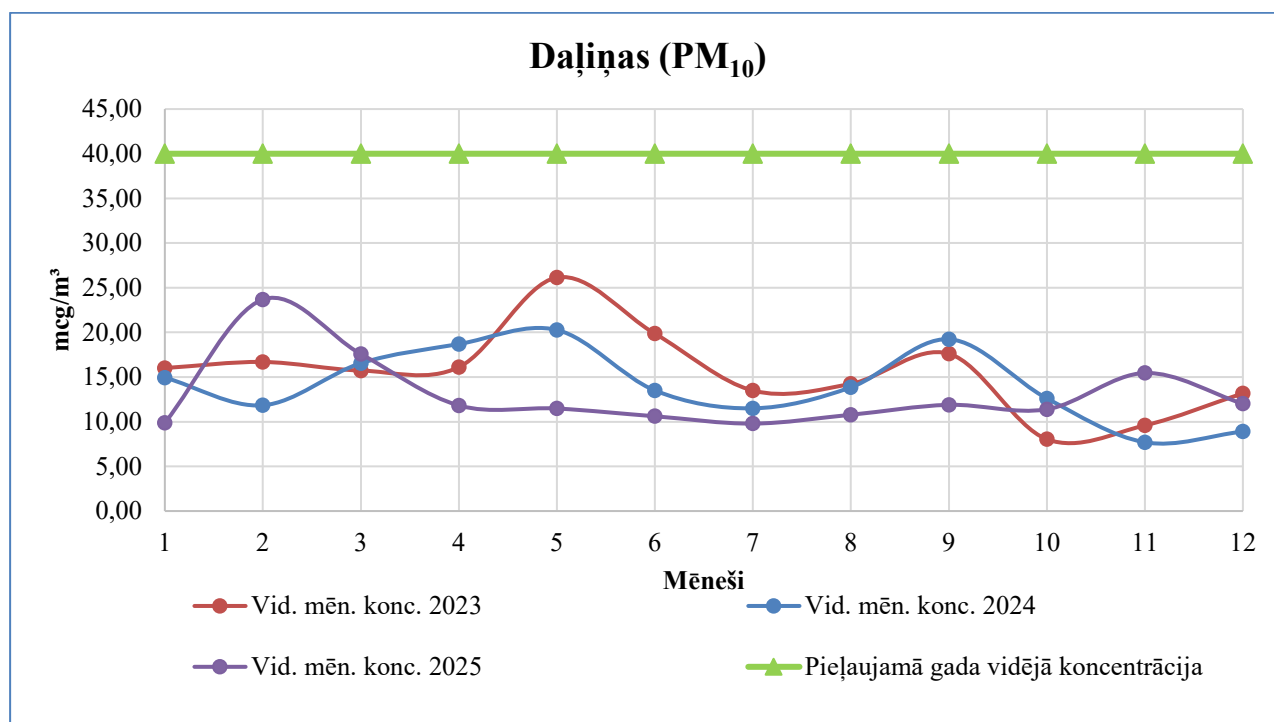
2025. gadā novērotas nelielas slāpekļa dioksīda (NO_2) koncentrācijas sezonālās svārstības. Paaugstinātas slāpekļa dioksīda (NO_2) vidējās mēneša koncentrācijas fiksētas vasaras un rudens periodā – augustā tika reģistrēta augstākā vidējā mēneša koncentrācija $16,04 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt novembrī tā sasniedza $13,48 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

2025. gadā ozona (O_3) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza $43,44 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts ozona (O_3) koncentrācijas samazinājums par $1,38 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, ozona (O_3) koncentrācija samazinājusies par $9,42 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Ozona (O_3) līmeņa pieaugums 2025. gadā tika novērots laika periodā no marta līdz decembrim, augstākās ozona (O_3) vidējās mēneša koncentrācijas sasniedzot vasaras mēnešos — jūnijā – $48,22 \mu\text{g}/\text{m}^3$ un jūlijā – $49,30 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

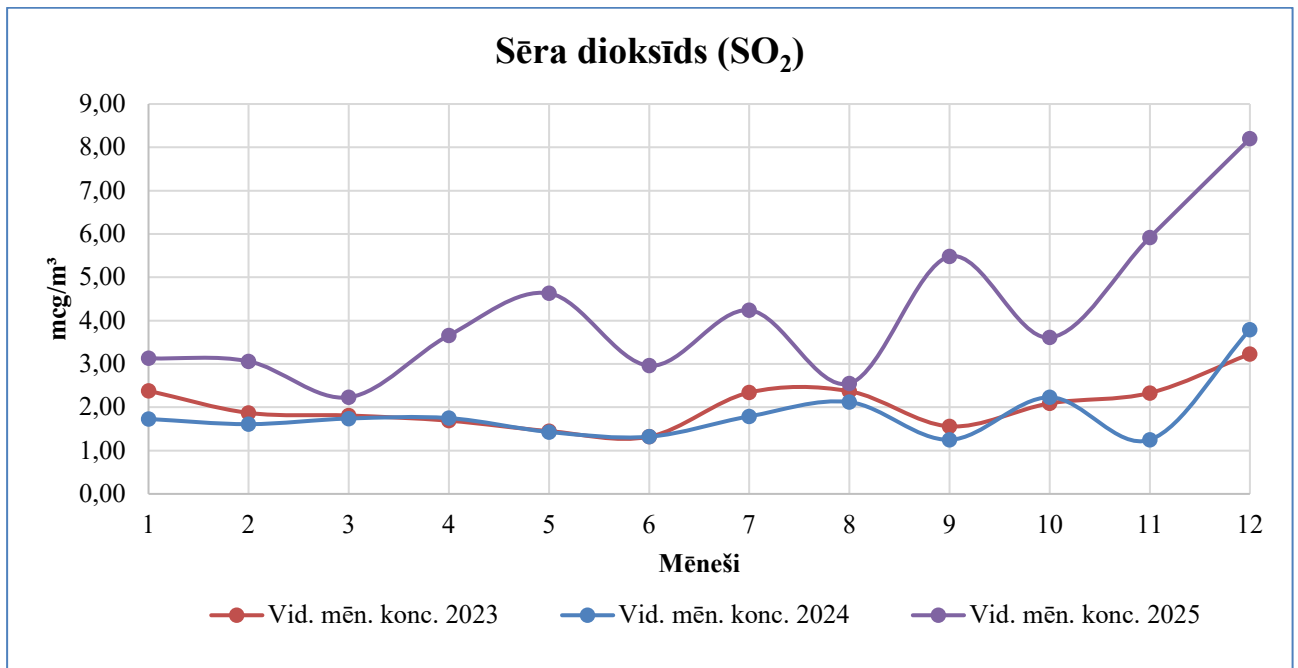
2025. gadā benzola (C_6H_6) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza $0,54 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu benzola (C_6H_6) gada vidējā mēneša koncentrācija samazinājusies par $0,30 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, konstatēts samazinājums par $1,25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Augstākā benzola (C_6H_6) vidējā mēneša koncentrācija tika reģistrēta maijā, sasniedzot $0,74 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

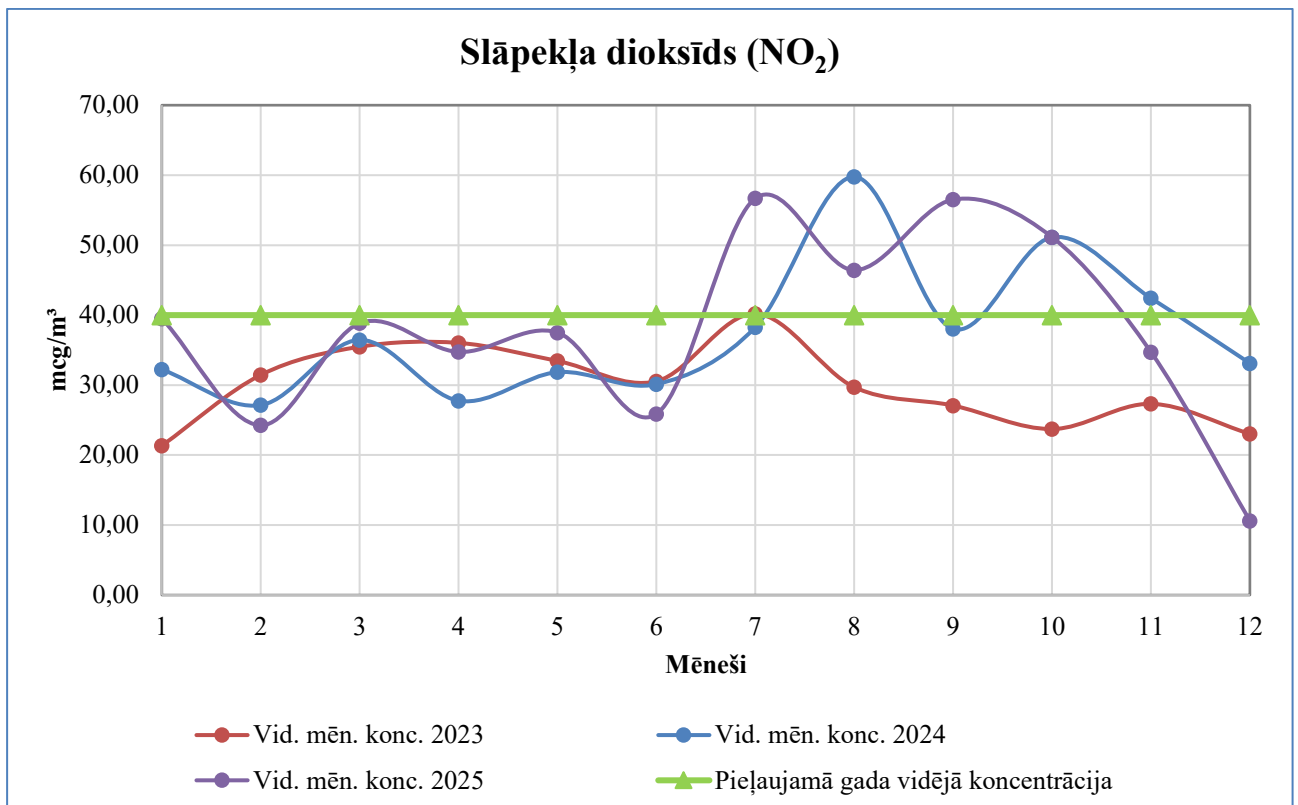
2025. gadā cieto daļiņu PM_{10} gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza $13,03 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts cieto daļiņu PM_{10} koncentrācijas samazinājums par $1,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, cieto daļiņu PM_{10} koncentrācija samazinājusies par $2,53 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Cieto daļiņu PM_{10} koncentrācijai 2025. gadā bija raksturīgas sezonālas svārstības, un paaugstināta vidējā mēneša koncentrācija tika reģistrēta februārī, sasniedzot $23,68 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Cieto daļiņu PM_{10} pieļaujamā 24 stundu robežvērtība cilvēka veselības aizsardzībai $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 2025. gadā tika pārsniegta divas reizes. Robežvērtības pārsniegumi fiksēti 25. februārī, kad PM_{10} koncentrācija sasniedza $58,50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, kā arī 8. martā, reģistrējot $50,30 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

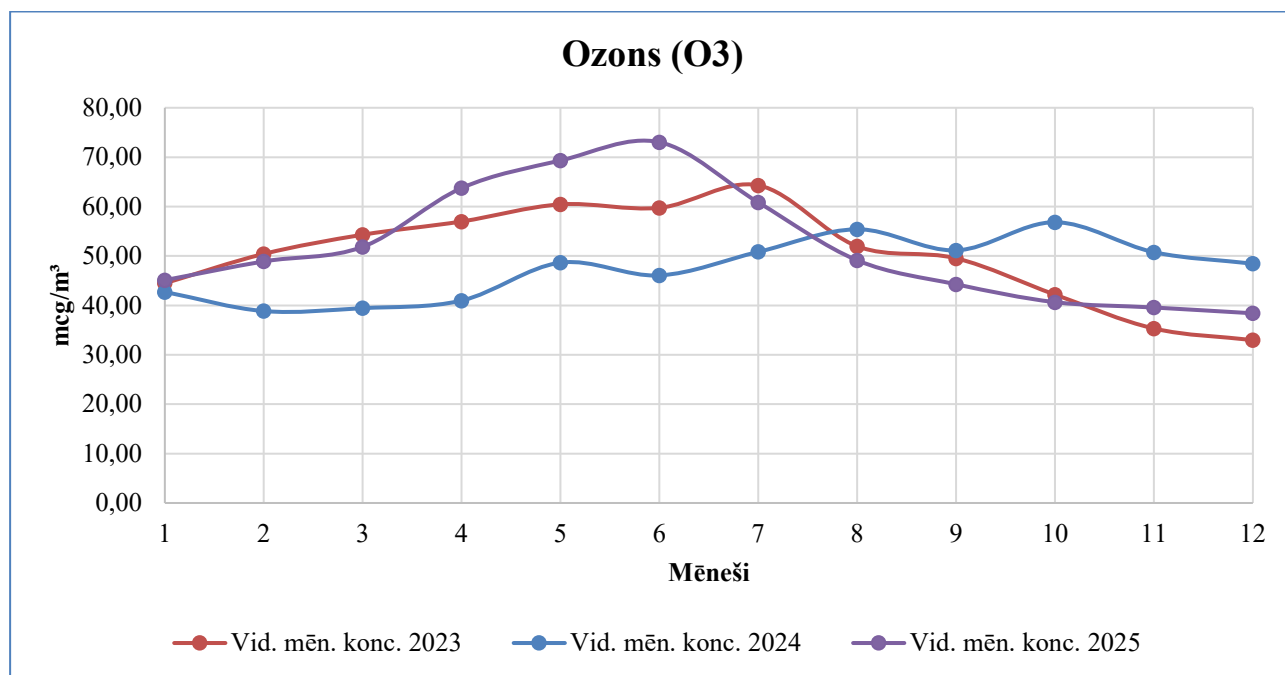
3.2. Stacija “Brīvības iela” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:

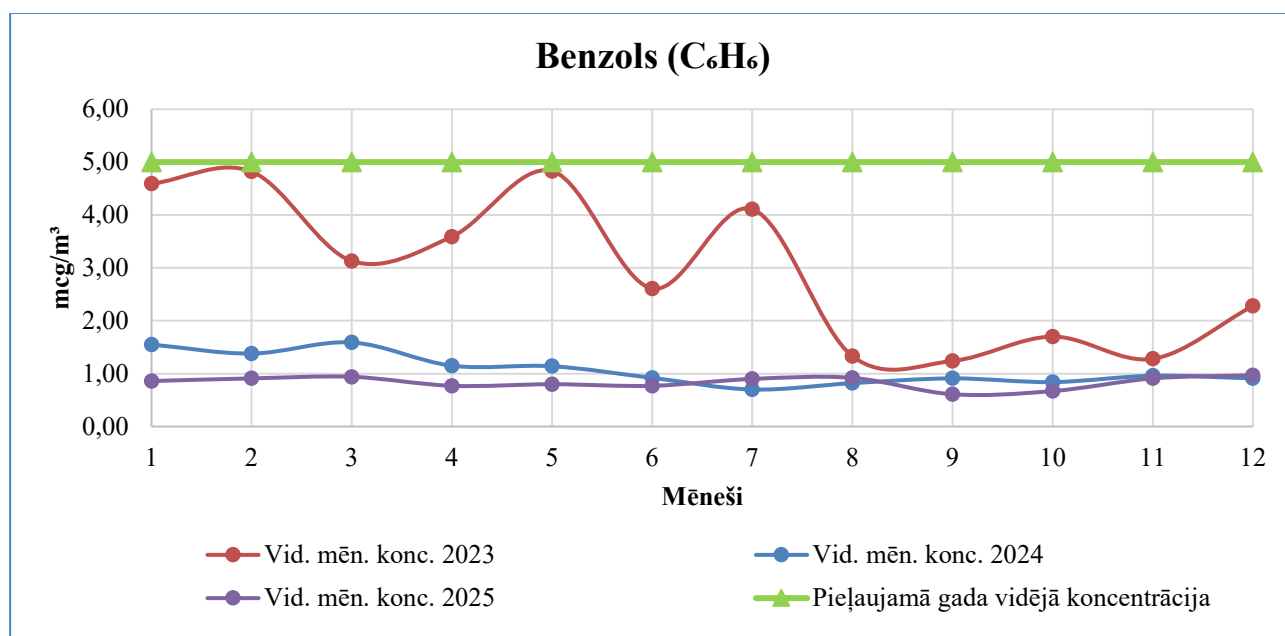
2025. gadā sēra dioksīda (SO₂) vidējā mēneša koncentrācija bija 4,14 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts sēra dioksīda (SO₂) koncentrācijas pieaugums par 2,31 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, sēra dioksīda (SO₂) koncentrācija palielinājusies par 1,76 µg/m³. Sēra dioksīda (SO₂) mēneša vidējo koncentrāciju pieaugums 2025. gadā novērots rudens un ziemas periodā. Paaugstinātas sēra dioksīda (SO₂) koncentrācijas fiksētas septembrī - 5,48 µg/m³ un novembrī - 5,92 µg/m³, bet augstākā mēneša vidējā koncentrācija reģistrēta decembrī, sasniedzot 8,2 µg/m³.

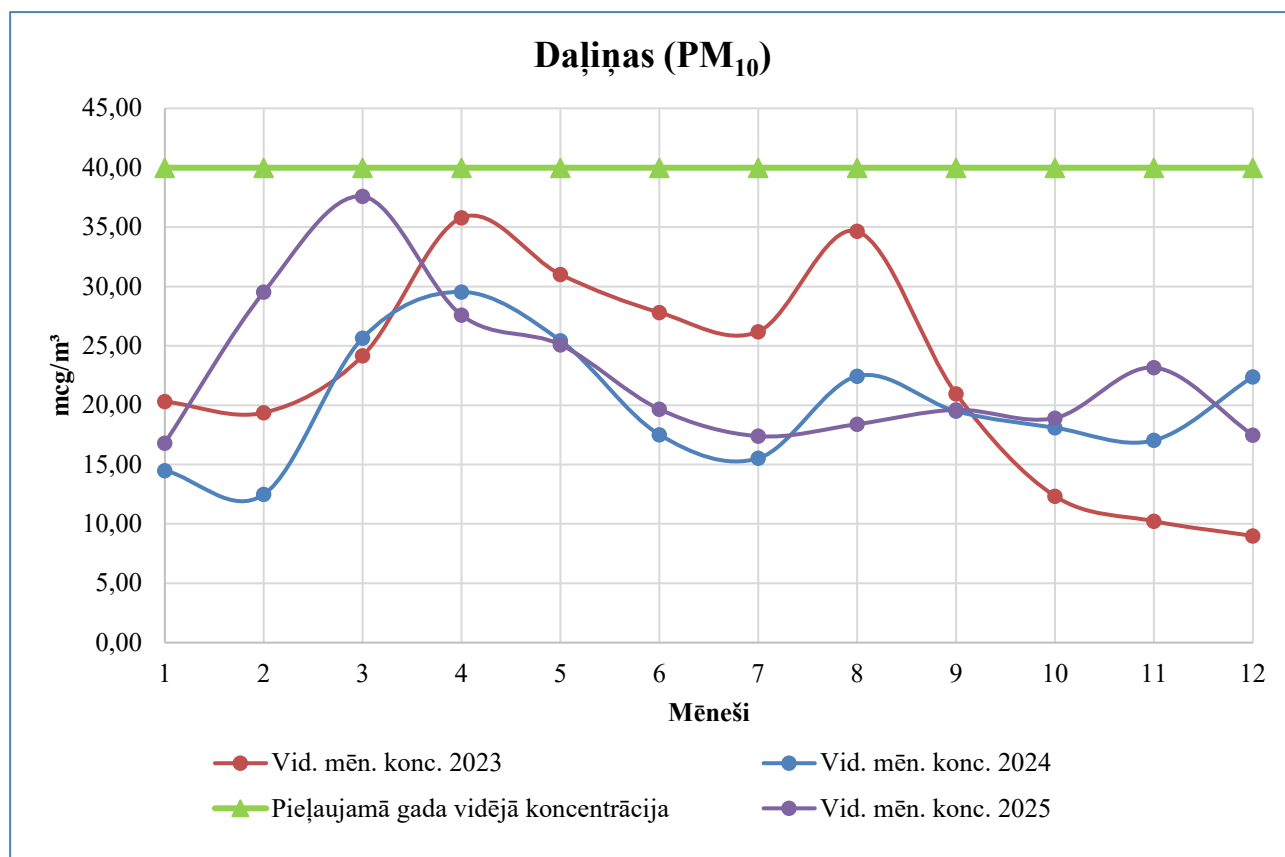
2025. gadā slāpekļa dioksīda (NO_2) vidējā mēneša koncentrācija bija $38,07 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts slāpekļa dioksīda (NO_2) koncentrācijas pieaugums par $0,71 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, slāpekļa dioksīda (NO_2) koncentrācija palielinājusies par $8,12 \mu\text{g}/\text{m}^3$. 2025. gadā atsevišķos mēnešos tika konstatētas slāpekļa dioksīda (NO_2) koncentrācijas, kas pārsniedza normatīvajos aktos noteikto vidējo robežvērtību. Paaugstinātas slāpekļa dioksīda (NO_2) koncentrācijas fiksētas jūlijā - $56,69 \mu\text{g}/\text{m}^3$, septembrī - $56,51 \mu\text{g}/\text{m}^3$ un oktobrī - $51,14 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

2025. gadā ozona (O_3) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza $52,07 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu ozona (O_3) koncentrācija ir palielinājusies par $4,56 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, ozona (O_3) koncentrācija palielinājusies par $1,85 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Augstākās ozona (O_3) vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas pavasara un vasaras periodā – aprīlī – $63,75 \mu\text{g}/\text{m}^3$, maijā – $69,32 \mu\text{g}/\text{m}^3$ un jūnijā – $73,03 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

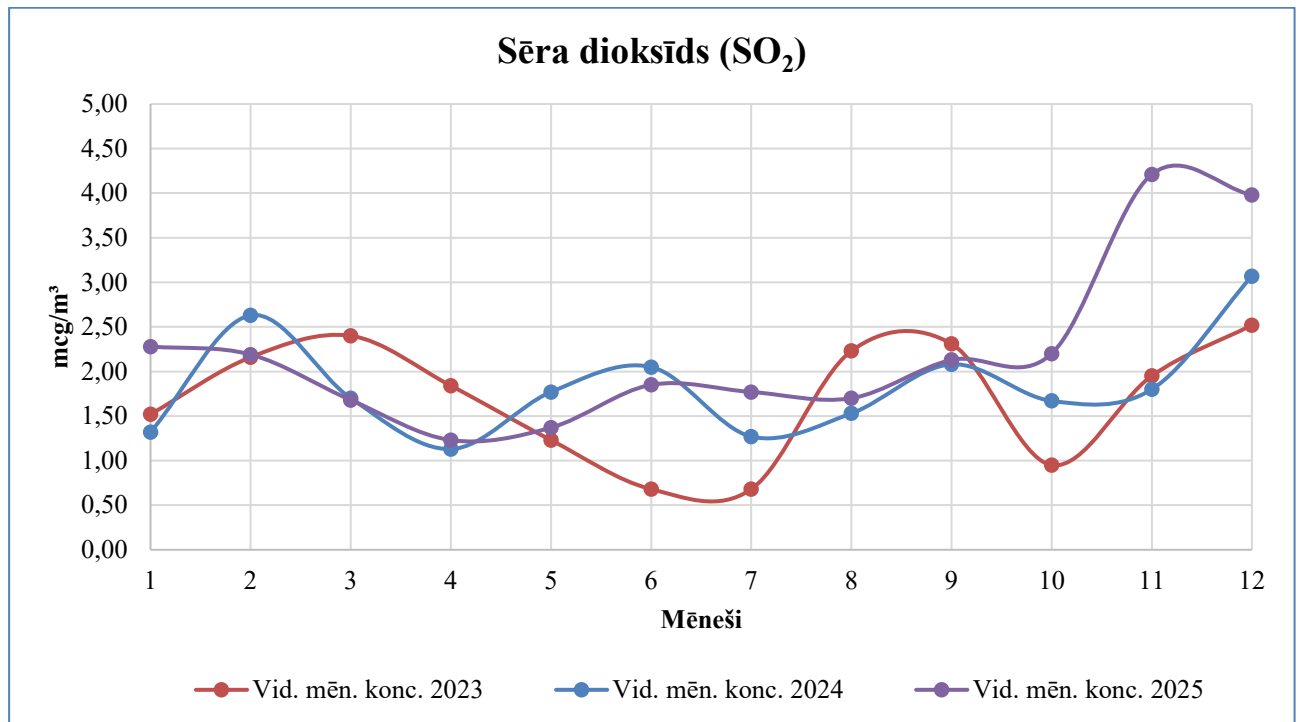
2025. gadā benzola (C_6H_6) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza $0,84 \mu g/m^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu benzola (C_6H_6) gada vidējā koncentrācija samazinājusies par $0,23 \mu g/m^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, konstatēts samazinājums par $2,12 \mu g/m^3$.

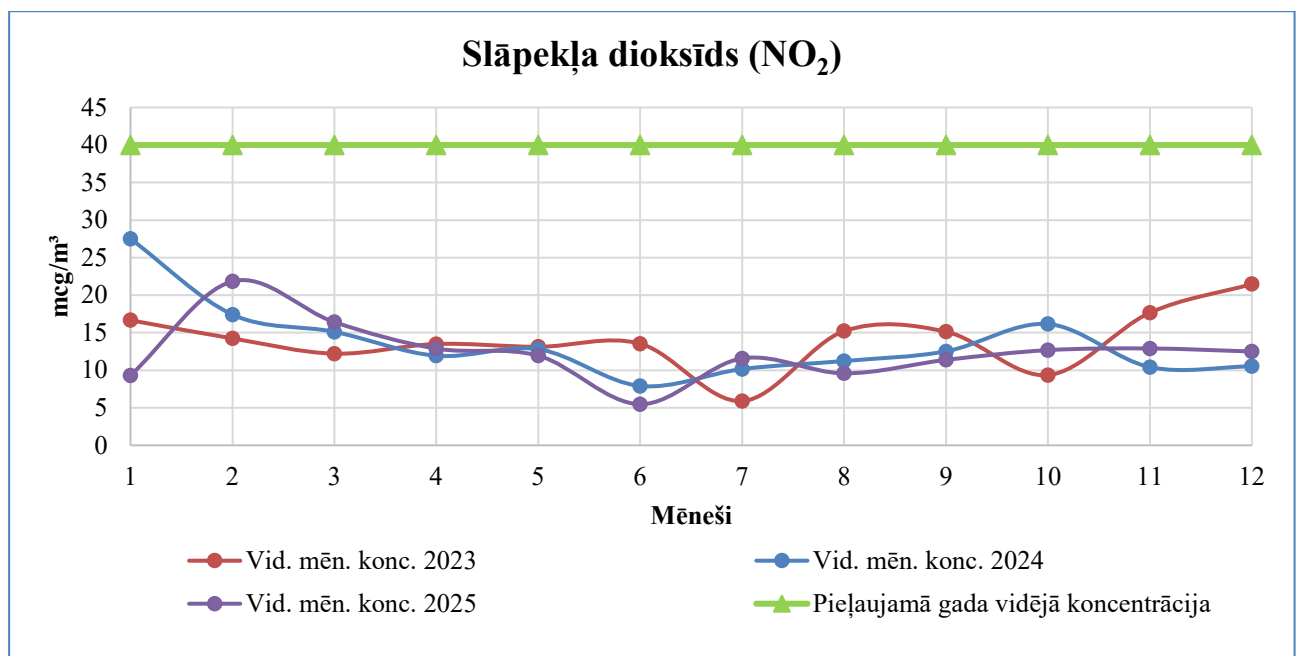
2025. gadā cieto daļiņu PM_{10} gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza $26,60 \mu g/m^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts cieto daļiņu PM_{10} koncentrācijas pieaugums par $2,59 \mu g/m^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, cieto daļiņu PM_{10} koncentrācija ir nedaudz samazinājusies par $0,05 \mu g/m^3$. Augstākās cieto daļiņu PM_{10} vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas februārī – $29,52 \mu g/m^3$ un martā – $37,58 \mu g/m^3$.

Cieto daļiņu PM_{10} pieļaujamā 24 stundu robežvērtība cilvēka veselības aizsardzībai $50 \mu g/m^3$ 2025. gadā tika pārsniegta četras reizes. Robežvērtības pārsniegumi tika konstatēti 13. februārī, kad PM_{10} koncentrācija sasniedza $62,50 \mu g/m^3$, 7. martā – $79,20 \mu g/m^3$, 3. aprīlī – $50,50 \mu g/m^3$, kā arī 9. decembrī, kad reģistrētā koncentrācija bija $63,72 \mu g/m^3$.

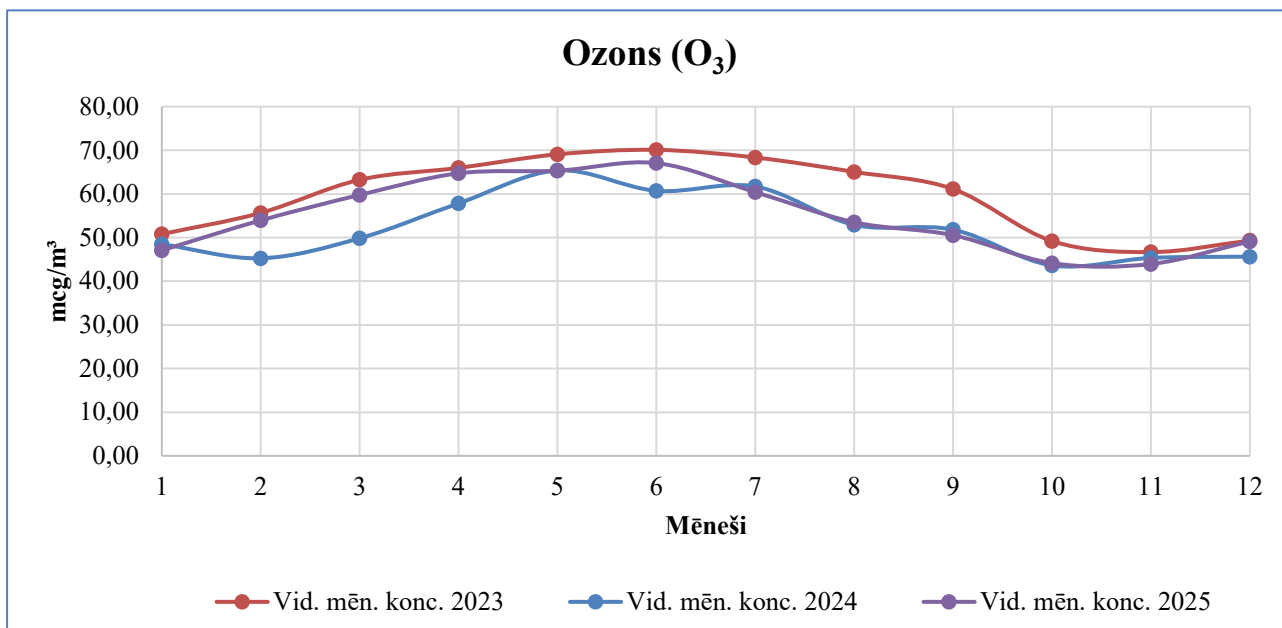
3.3. Stacijas “Pārdaugava” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:

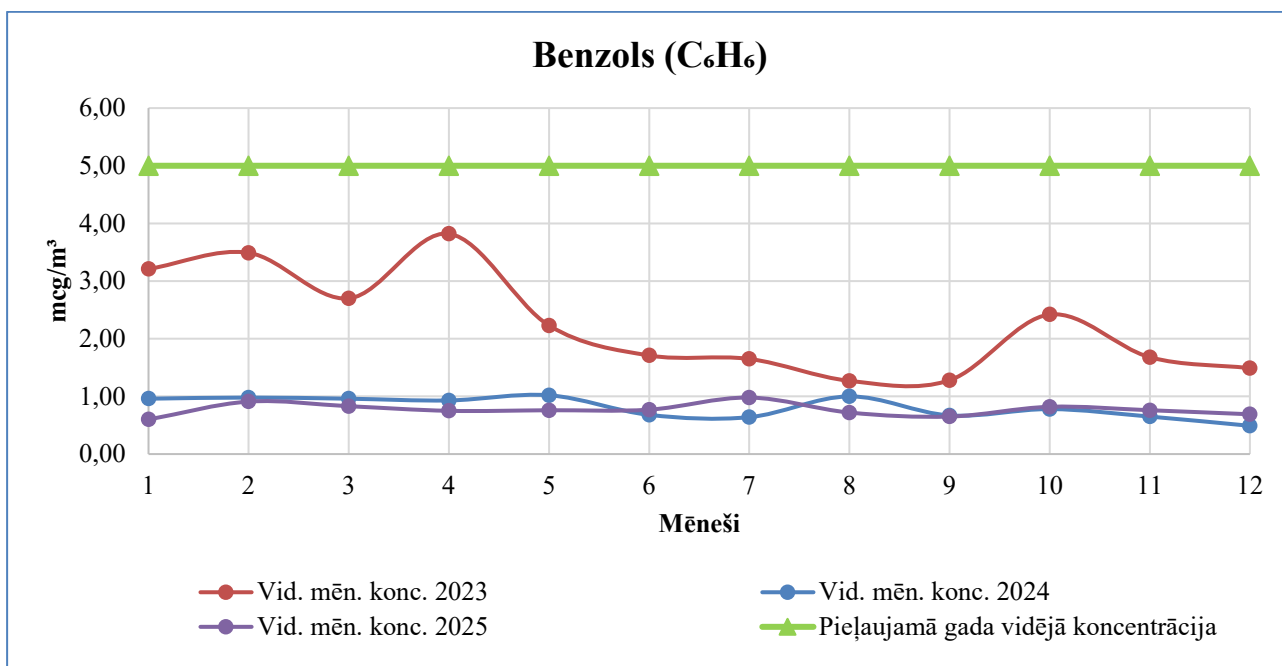
2025. gadā sēra dioksīda (SO₂) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 2,22 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts sēra dioksīda (SO₂) koncentrācijas pieaugums par 0,38 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, sēra dioksīda (SO₂) koncentrācija ir palielinājusies par 0,51 µg/m³. Augstākās sēra dioksīda (SO₂) vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas novembrī – 4,21 µg/m³ un decembrī – 3,98 µg/m³.

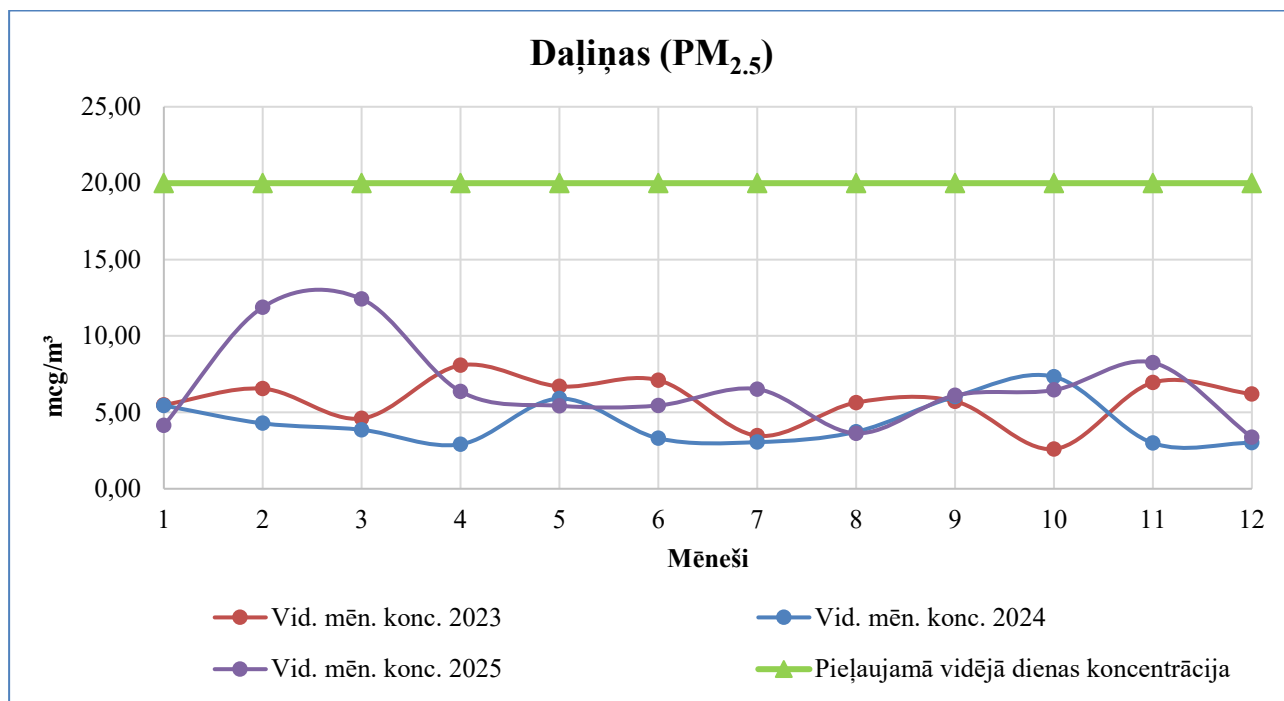
2025. gadā slāpekļa dioksīda (NO₂) vidējā mēneša koncentrācija bija 12,37 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācijas samazinājums par 1,27 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācija samazinājusies par 1,63 µg/m³. Paaugstinātas slāpekļa dioksīda (NO₂) vidējā mēneša koncentrācija 2025. gadā fiksēta februārī, sasniedzot 21,84 µg/m³.

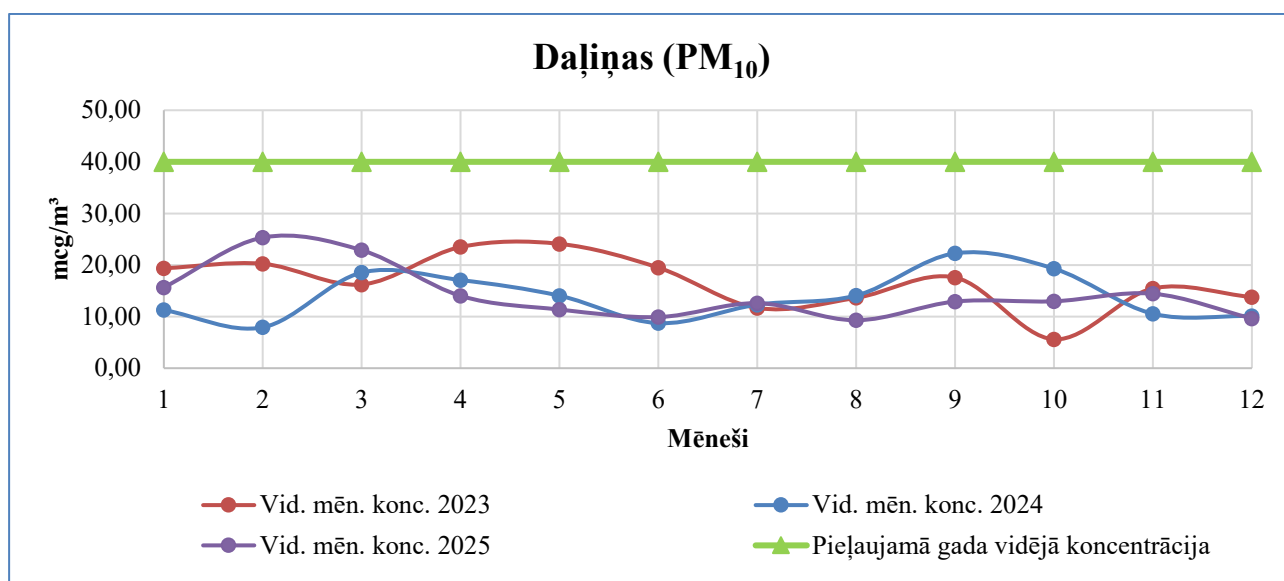
2025. gadā ozona (O₃) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 54,97 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu ozona (O₃) koncentrācija ir palielinājusies par 2,58 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, ozona (O₃) koncentrācija ir samazinājusies par 4,58 µg/m³. Augstākā ozona (O₃) vidējā mēneša koncentrācija 2025. gadā fiksēta vasaras periodā jūnijā – 67,07 µg/m³.

2025. gadā benzola (C₆H₆) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 0,77 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu benzola (C₆H₆) gada vidējā mēneša koncentrācija samazinājusies par 0,40 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, konstatēts samazinājums par 1,48 µg/m³.

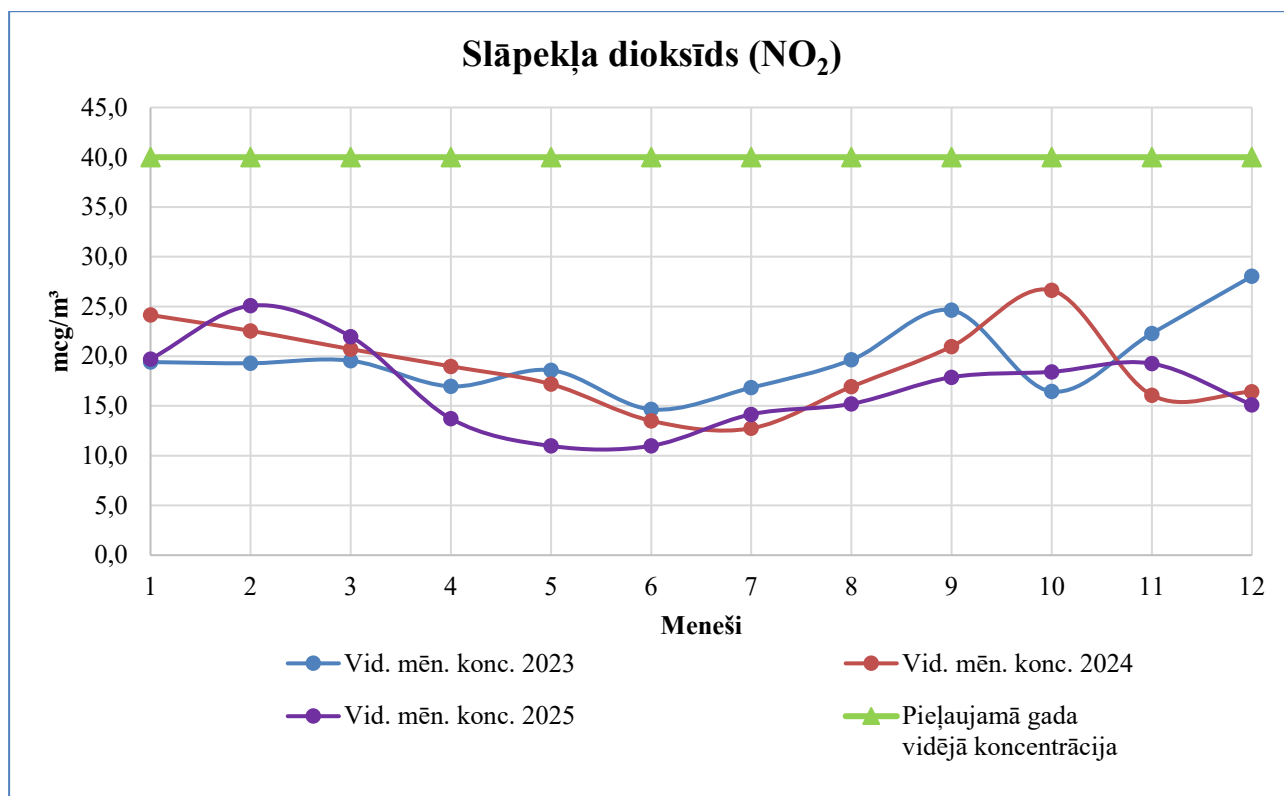
2025. gadā cieto daļiņu PM_{2,5} gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 6,67 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts cieto daļiņu PM_{2,5} koncentrācijas pieaugums par 2,35 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, cieto daļiņu PM_{2,5} koncentrācija ir samazinājusies par 0,91 µg/m³. Augstākās cieto daļiņu PM_{2,5} vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas februārī – 11,88 µg/m³ un martā – 12,40 µg/m³.

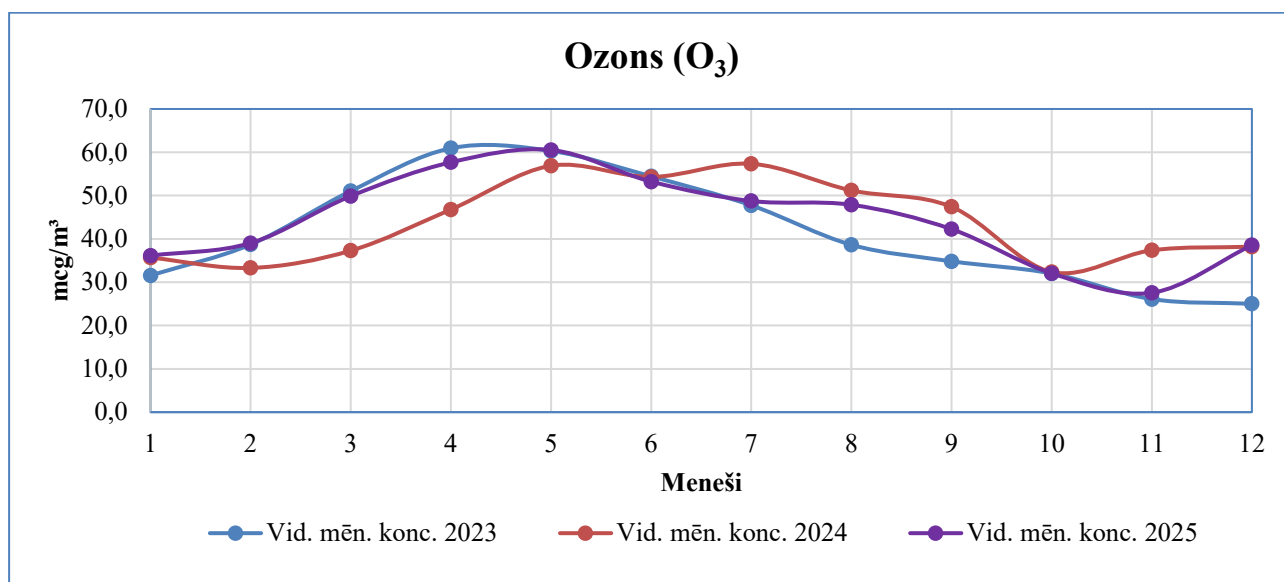
2025. gadā cieto daļiņu PM₁₀ gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 14,25 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts cieto daļiņu PM₁₀ koncentrācijas pieaugums par 0,40 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, cieto daļiņu PM₁₀ koncentrācija ir samazinājusies par 2,47 µg/m³. Augstākās cieto daļiņu PM₁₀ vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas februārī – 25,32 µg/m³ un martā – 22,87 µg/m³.

Cieto daļiņu PM₁₀ pieļaujamā 24 stundu robežvērtība cilvēka veselības aizsardzībai 50 µg/m³ 2025. gadā tika pārsniegta divas reizes. Robežvērtības pārsniegumi fiksēti 28. februārī, kad PM₁₀ koncentrācija sasniedza 60,50 µg/m³, kā arī 10. martā, reģistrējot 57,60 µg/m³.

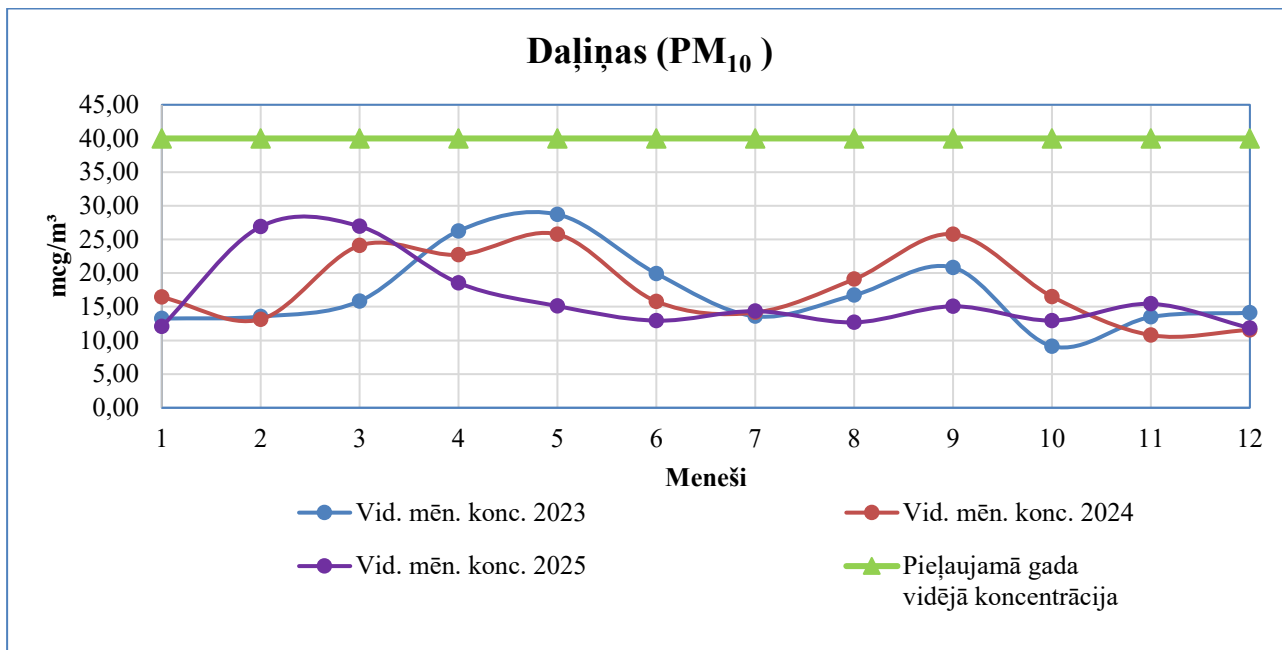
3.4. Stacijas “Kronvalda bulvāris 4” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:

2025. gadā slāpekļa dioksīda (NO₂) vidējā mēneša koncentrācija bija 16,80 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācijas samazinājums par 2,10 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācija samazinājusies par 2,89 µg/m³. Paaugstinātas slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācijas 2025. gadā fiksētas februārī, sasniedzot 25,10 µg/m³ un martā sasniedzot 22,00 µg/m³.

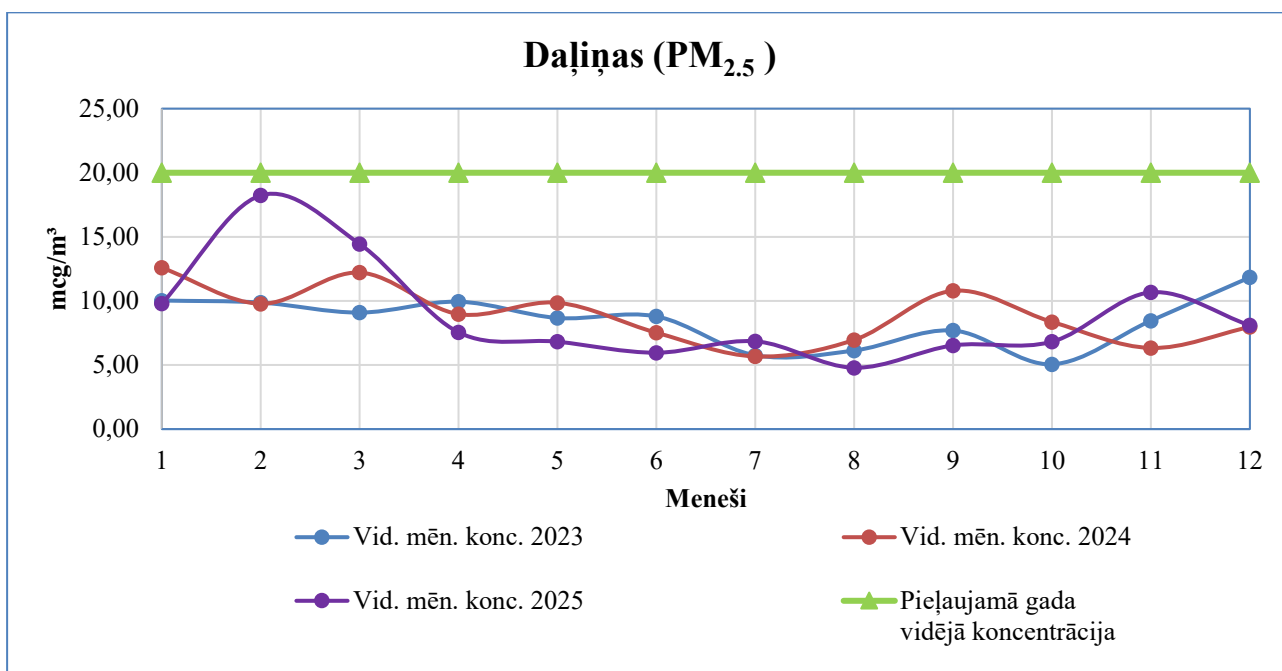

2025. gadā ozona (O₃) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 44,50 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu ozona (O₃) koncentrācija ir palielinājusies par 0,30 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, ozona (O₃) koncentrācija ir pieaugusi par 2,94 µg/m³. Augstākās ozona (O₃) vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas pavasara periodā – aprīlī, sasniedzot 57,70 µg/m³ un maijā, sasniedzot 60,50 µg/m³.

2025. gadā cieto daļiņu PM₁₀ gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 16,15 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts cieto daļiņu PM₁₀ koncentrācijas samazinājums par 1,86 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, cieto daļiņu PM₁₀ koncentrācija ir samazinājusies par 0,98 µg/m³. Augstākās cieto daļiņu PM₁₀ vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas februārī – 26,91 µg/m³ un martā – 26,95 µg/m³.

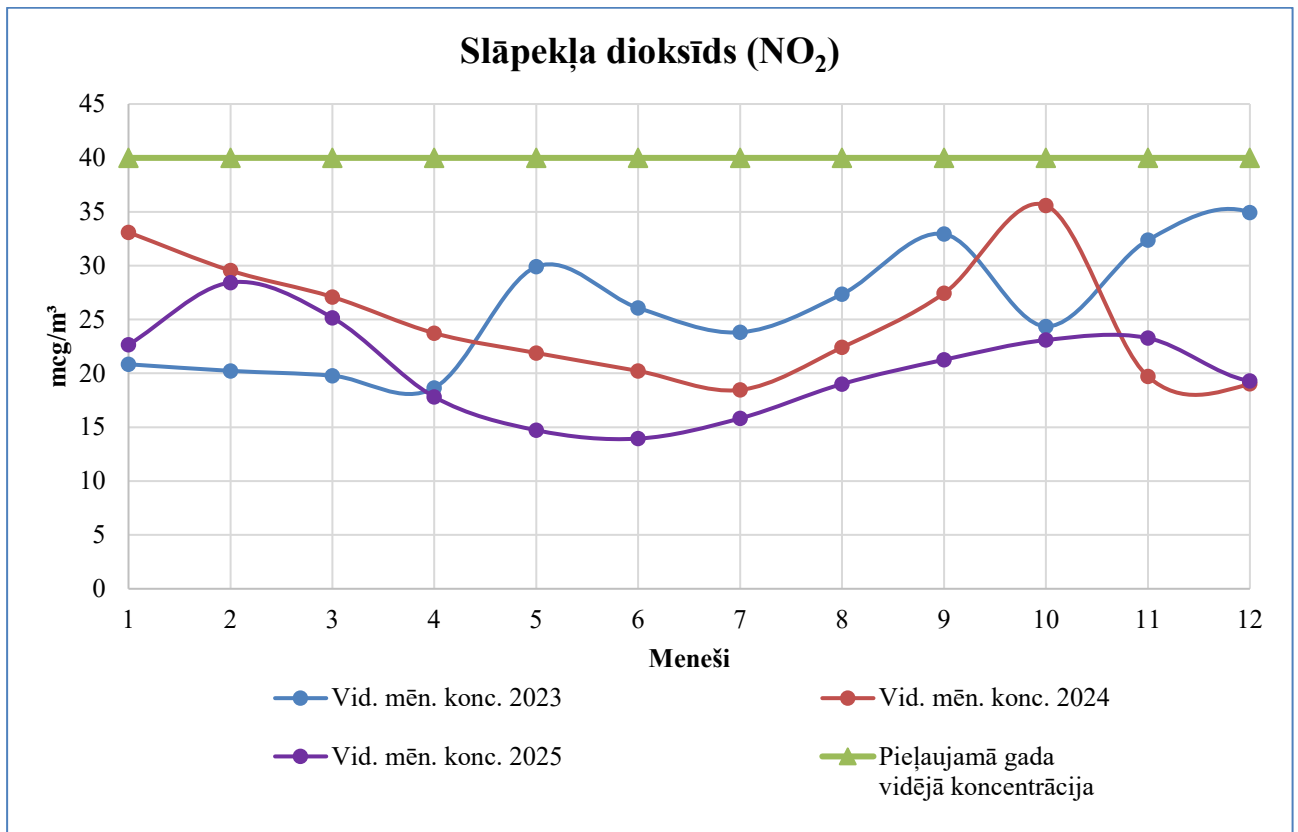
Cieto daļiņu PM₁₀ pieļaujamā 24 stundu robežvērtība cilvēka veselības aizsardzībai 50 µg/m³ 2025. gadā tika pārsniegta trīs reizes. Robežvērtības pārsniegumi fiksēti 25. februārī, kad PM₁₀ koncentrācija sasniedza 60,75 µg/m³, 7. martā, reģistrējot 61,83 µg/m³ un 18. aprīlī sasniedzot 52,21 µg/m³.

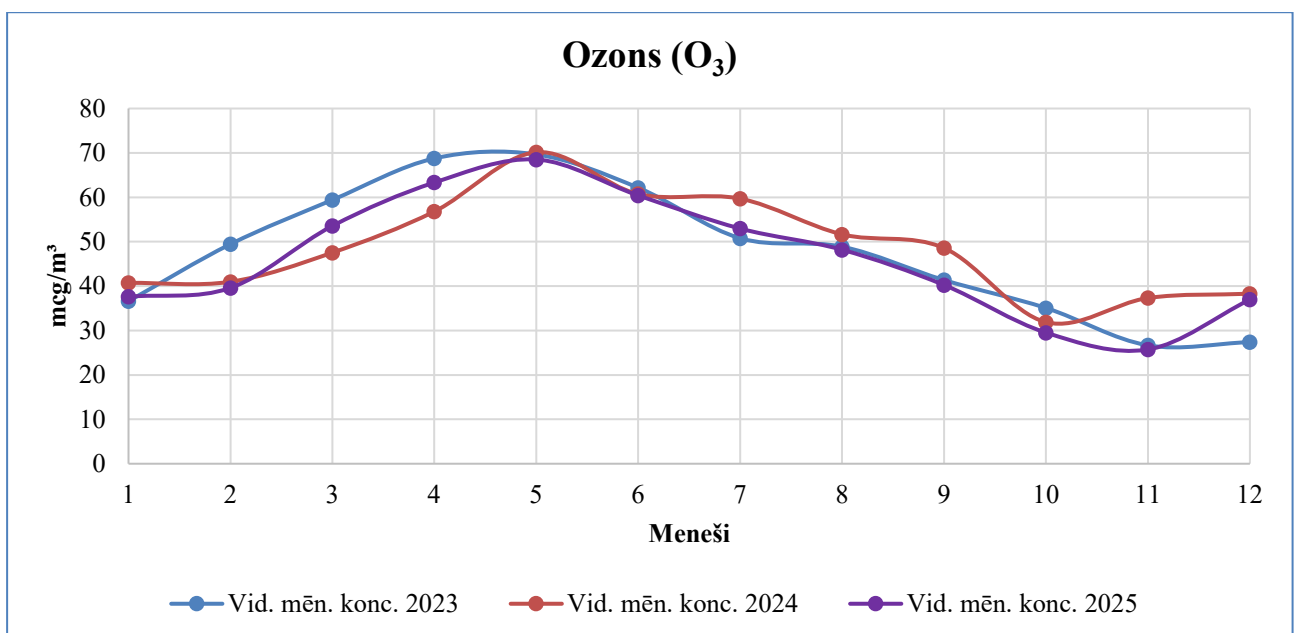
2025. gadā cieto daļiņu PM_{2,5} gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 8,81 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts cieto daļiņu PM_{2,5} koncentrācijas samazinājums par 0,11 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, cieto daļiņu PM_{2,5} koncentrācija ir

samazinājusies par $0,34 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Augstākās cieto daļiņu $\text{PM}_{2,5}$ vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas februāri – $18,23 \mu\text{g}/\text{m}^3$ un martā – $14,44 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

3.5. Stacijas “Valdemāra iela 65” gaisa kvalitātes monitoringa rezultāti:

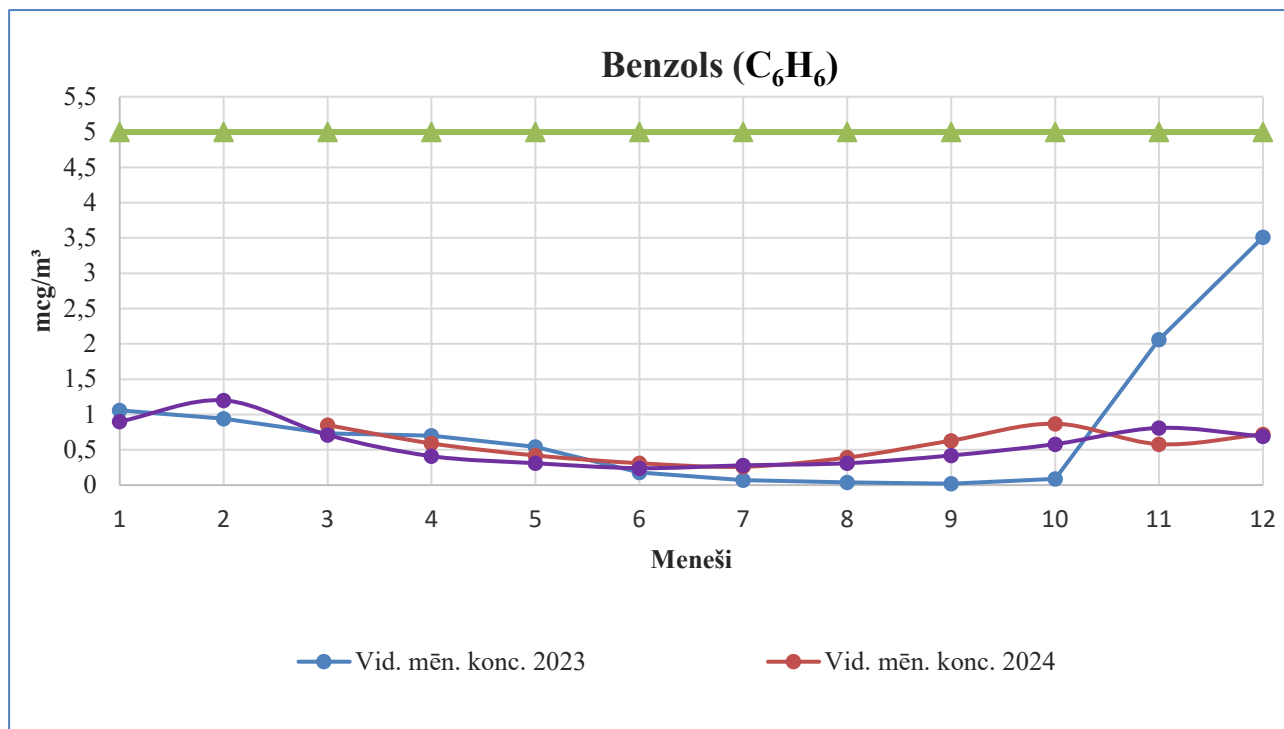

2025. gadā slāpekļa dioksīda (NO₂) vidējā mēneša koncentrācija bija 20,31 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācijas samazinājums par 4,50 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācija samazinājusies par 5,50 µg/m³. Paaugstinātas slāpekļa dioksīda (NO₂) koncentrācijas 2025. gadā fiksētas februārī, sasniedzot 28,43 µg/m³ un martā, sasniedzot 25,16 µg/m³.

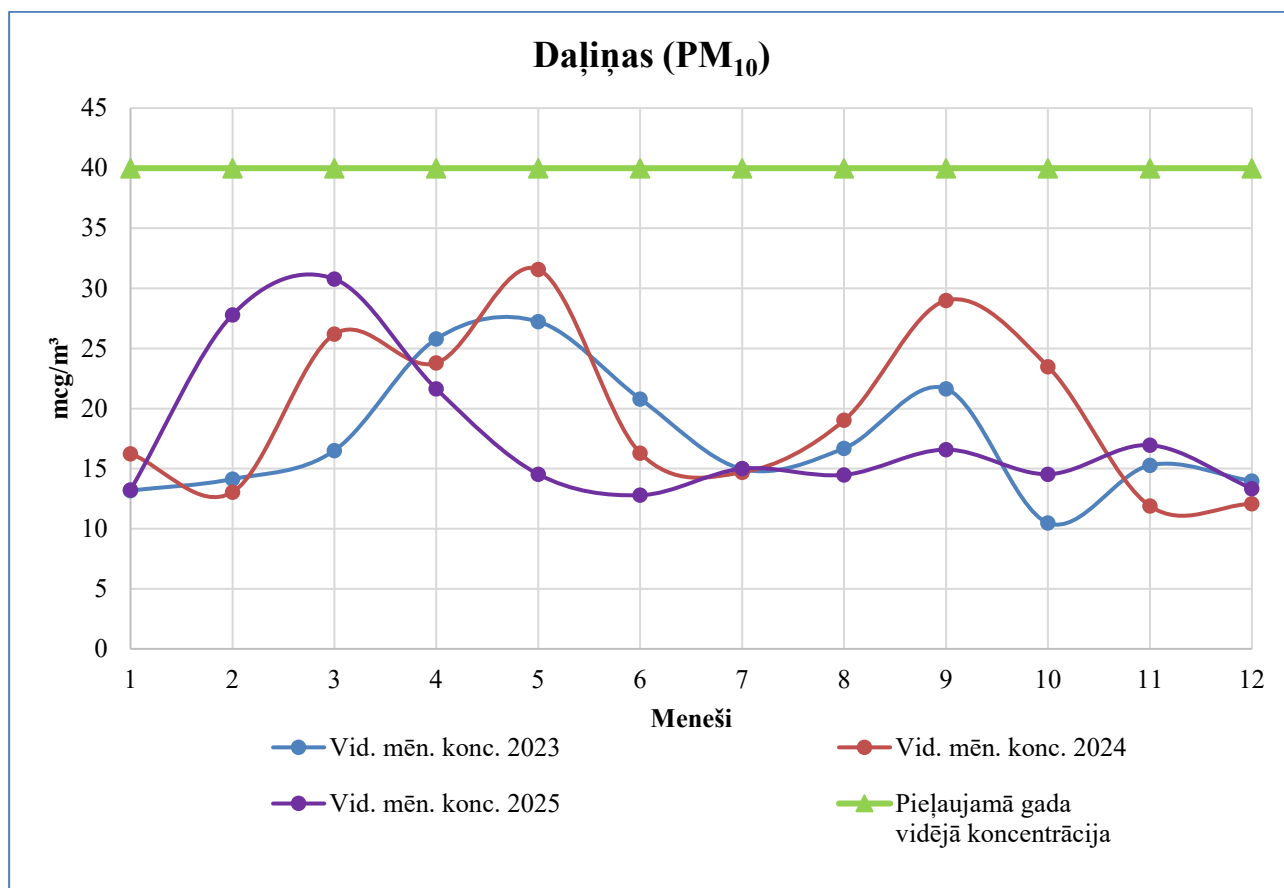

2025. gadā ozona (O₃) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza 46,42 µg/m³. Salīdzinājumā ar 2024. gadu ozona (O₃) koncentrācija ir samazinājusies par 2,33 µg/m³, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, ozona (O₃) koncentrācija samazinājās par 1,63 µg/m³.

Augstākās ozona (O_3) vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas pavasara/vasaras periodā aprīlī sasniedzot $63,33 \mu\text{g}/\text{m}^3$, maijā sasniedzot $68,52 \mu\text{g}/\text{m}^3$ un jūnijā sasniedzot $60,42 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

2025. gadā benzola (C_6H_6) gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza $0,57 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu benzola (C_6H_6) gada koncentrācija palielinājusies par $0,01 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, konstatēts samazinājums par $0,07 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

2025. gadā cieto daļiņu PM_{10} gada vidējā mēneša koncentrācija sasniedza $17,55 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Salīdzinājumā ar 2024. gadu konstatēts cieto daļiņu PM_{10} koncentrācijas samazinājums par $1,94 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt, salīdzinot ar 2023. gadu, cieto daļiņu PM_{10} koncentrācija ir tāda pati kā 2025. gadā - $17,55 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Augstākās cieto daļiņu PM_{10} vidējās mēneša koncentrācijas 2025. gadā fiksētas februārī – $27,80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ un martā – $30,78 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Cieto daļiņu PM_{10} pieļaujamā 24 stundu robežvērtība cilvēka veselības aizsardzībai $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 2025. gadā tika pārsniegta trīs reizes. Robežvērtības pārsniegumi fiksēti 25. februārī, kad PM_{10} koncentrācija sasniedza $61,79 \mu\text{g}/\text{m}^3$, 7. martā, reģistrējot $74,92 \mu\text{g}/\text{m}^3$ un 18. aprīlī sasniedzot $53,79 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Secinājumi

➤ Izvērtējot 2025. gada gaisa kvalitātes monitoringa rezultātus, konstatēts, ka sēra dioksīda (SO_2) gada un mēneša vidējās koncentrācijas visos monitoringa punktos nepārsniedza spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Sezonālie koncentrāciju pieaugumi rudens un ziemas periodā bija statistiski nebūtiski attiecībā pret normatīvajām robežvērtībām.

➤ Slāpekļa dioksīda (NO_2) gada vidējās koncentrācijas 2025. gadā kopumā atbilda normatīvajos aktos noteiktajai gada robežvērtībai. Vienlaikus atsevišķos mēnešos tika novērotas paaugstinātas koncentrācijas, kas epizodiski sasniedza vai pārsniedza gada robežvērtības līmeni mēneša griezumā. Šāda dinamika liecina par lokālu un sezonālu emisiju ietekmi (iespējami saistītu ar transporta intensitāti un meteoroloģiskajiem apstākļiem), tādēļ nepieciešama turpmāka datu analīze un regulāra uzraudzība.

➤ Ozona (O_3) koncentrācijām 2025. gadā bija raksturīgas izteiktas sezonālās svārstības, ar augstākajām vērtībām pavasara un vasaras periodā, kas atbilst fotoķīmisko procesu intensifikācijai paaugstinātas saules radiācijas apstākļos. Gada un mēneša vidējās koncentrācijas nepārsniedza normatīvajos aktos noteiktās mērķvērtības. Tomēr paaugstinātas koncentrācijas siltajā sezonā var potenciāli ietekmēt jutīgās iedzīvotāju grupas, tādēļ ieteicams saglabāt pastiprinātu sezonālo uzraudzību.

➤ Benzola (C_6H_6) gada vidējās koncentrācijas 2025. gadā bija būtiski zemākas par normatīvajos aktos noteikto robežvērtību. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu monitoringa datiem konstatēta samazināšanās tendence, kas norāda uz emisiju samazināšanas pasākumu efektivitāti un pozitīvu attīstību attiecībā uz šo piesārņojošo vielu.

➤ Cieto daļiņu PM_{10} gada vidējās koncentrācijas nepārsniedza normatīvajos aktos noteikto gada robežvērtību. Atsevišķās monitoringa stacijās tika reģistrēti īstermiņa (24 stundu) robežvērtību pārsniegumi, tomēr to skaits nepārsniedza normatīvajos aktos noteikto pieļaujamo biežumu – tika konstatētas 12 pārsnieguma reizes no 35 kalendārajā gadā pieļaujamajām.

➤ Konstatētie pārsniegumi galvenokārt saistāmi ar nelabvēlīgiem meteoroloģiskajiem apstākļiem un lokāliem emisiju avotiem, īpaši apkures sezonā.

➤ Cieto daļiņu $\text{PM}_{2,5}$ gada vidējās koncentrācijas 2025. gadā atbilda normatīvajos aktos noteiktajām robežvērtībām. Tomēr ziemas un agra pavasara periodā tika novērotas paaugstinātas koncentrācijas, kas, visticamāk, saistītas ar apkures sezonas emisijām un ierobežotu piesārņojuma izkliedi atmosfērā.

➤ Kopumā 2025. gadā gaisa kvalitāte atbilstoši izvērtētajiem piesārņojošo vielu rādītājiem atbilda spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Vienlaikus konstatētās sezonālās svārstības un īstermiņa koncentrāciju pieaugumi atsevišķām piesārņojošām vielām norāda uz nepieciešamību turpināt sistemātisku monitoringu, padziļinātu datu analīzi un preventīvu pasākumu īstenošanu emisiju samazināšanai un gaisa kvalitātes uzlabošanai.

Literatūras saraksts

1. European Environment Agency (EEA). Air Quality Index un analītiskie materiāli
Pieejams: <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/maps-and-charts/index>
2. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/2881 (2024. gada 23. oktobris) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai
Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32024L2881>
3. World Health Organization (WHO). WHO Global Air Quality Guidelines. Geneva, 2021. Pieejams: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240034228>
4. Latvijas Republikas Ministru kabinets. Ministru kabineta noteikumi Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti”
Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/200712-noteikumi-par-gaisa-kvalitati>
5. VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (LVĢMC)
Pieejams: <https://videscentrs.lvgmc.lv/>
6. Rīgas valstspilsētas pašvaldība Mājokļu un vides departaments
Pieejams: <https://mvd.riga.lv/>
7. Rīgas gaisa kvalitātes indekss (GKI)
Pieejams: <https://gmsd.riga.lv/main.php>
8. Rīga airTEXT (gaisa kvalitātes prognozes platforma)
Pieejams: <https://rigaairtext.lv/>